

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 01.07.2016 № 96-рк/к

ФОП МЕЗЕНЦЕВУ СЕРГІЮ
МИКОЛАЙОВИЧУ

*пр-т Тракторобудівників, 65 Б, кв. 36,
м. Харків, 61120*

Щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

В ході дослідження ринків послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові встановлено наступне.

Одним з учасників цих ринків є ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ МЕЗЕНЦЕВ СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ (надалі – ФОП МЕЗЕНЦЕВ С.М.)

«(інформація з обмеженим доступом)»

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ФОП МЕЗЕНЦЕВ С.М., здійснюючи діяльність з паркування транспортних засобів, є суб'єктом господарювання.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі - Методика), встановлено наступне.

Об'єктами дослідження щодо становища ФОП МЕЗЕНЦЕВА С.М. на ринку послуг паркування транспортних засобів є:

- послуги з паркування транспортних засобів в межах пішохідної доступності до магазинів ТОРГІВЕЛЬНОГО ЦЕНТРУ «БАРАБАШОВО» (надалі – ТЦ «БАРАБАШОВО»), обмежених вул. Академіка Павлова і проспектами Ювілейним та Льва Ландау;

- ФОП МЕЗЕНЦЕВ С.М. – надавач цих послуг.

Споживачами послуг з паркування транспортних засобів є власники та користувачі транспортних засобів, які мають на меті здійснити паркування транспортного засобу поблизу магазинів ТЦ «БАРАШОВО».

Діяльність з паркування регулюється, зокрема, Правилами паркування транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (надалі - Правила) та Правилами паркування транспортних засобів у місті Харкові, затверджених рішенням 12 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 23.12.2011 № 588/11 (надалі – Місцеві правила).

Відповідно до абзацу десятого пункту 4 Правил та абзацу шостого пункту 1.5 Місцевих правил паркуванням є розміщення транспортного засобу на майданчику для паркування.

Згідно з абзацом дев'ятим пункту 1.5 Місцевих правил послугами з паркування транспортних засобів є діяльність оператора з надання користувачам місць для паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, а також з утримання в

належному стані майданчиків для платного паркування з метою використання їх за призначенням, а також санітарного очищення, збереження та облаштування майданчиків для платного паркування відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил з урахуванням вимог безпеки дорожнього руху.

Абзацом восьмим пункту 4 Правил встановлено, що оператором є суб'єкт господарювання, який здійснює обладнання і утримання майданчика для паркування.

Рішенням 11 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 16.11.2011 оператором майданчиків для паркування визначено КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» (надалі – КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС»).

«(інформація з обмеженим доступом)»

«(інформація з обмеженим доступом)»

Зазначений майданчик знаходиться в місці масового скупчення людей, а саме в межах пішохідної доступності до магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО», обмежених вул. Академіка Павлова і проспектами Ювілейним і Льва Ландау.

Згідно з частиною першою статті 52² Закону України «Про дорожній рух» встановлено, що під час розміщення транспортних засобів на майданчику для платного паркування особи, які розміщують транспортні засоби на майданчику для паркування, сплачують вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування за кожну годину паркування згідно з тарифом, встановленим органом місцевого самоврядування відповідно до порядку формування цих тарифів, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товаром є будь-який предмет господарського обороту, в тому числі послуги.

Таким чином, товаром є послуга з паркування транспортних засобів.

Відповідно до Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Послуга з паркування транспортних засобів не може розглядатися як взаємозаміна із послугою з тимчасового зберігання транспортних засобів на автомобільних стоянках з огляду на наступне.

Діяльність зі зберігання транспортних засобів на автомобільних стоянках регулюється Правилами зберігання транспортних засобів на автостоянках, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 № 115. Суб'єкти господарювання, які надають послуг зі зберігання транспортних засобів, несуть відповідальність за збереження та охорону транспортного засобу в належному стані під час його знаходження на автостоянці та повинні мати обладнання, визначене пунктом 6 цієї постанови.

Втім, пунктом 25 Правил встановлено, що оператор майданчику з паркування не несе відповідальності за збереження транспортних засобів, розміщених на майданчиках для паркування.

Таким чином, послуга з паркування транспортних засобів є товаром, що не має замінників, а тому товарними межами ринку є послуги з паркування транспортних засобів.

Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Державними будівельними нормами «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» ДБН 360-92, затвердженими наказом державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 17.04.1992 № 44, встановлена величина максимально допустимих радіусів обслуговування для підприємств торгівлі - 500 м.

Отже, споживачам в межах пішохідної доступності до магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО», обмежених вул. Академіка Павлова та проспектами Ювілейним та Льва Ландау, є недоцільним отримання послуг з паркування транспортних засобів за межами 500 метрової відстані від цих магазинів.

За наявною у територіального відділення інформацією інших майданчиків для паркування в межах пішохідної доступності до магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО», обмежених вул. Академіка Павлова та проспектами Ювілейним та Льва Ландау, немає.

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ФОП МЕЗЕНЦЕВ С.М. має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з паркування транспортних засобів в межах пішохідної доступності до магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО», обмежених вул. Академіка Павлова та проспектами Ювілейним і Льва Ландау.

Вартість послуг з паркування транспортних засобів відповідно до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 18.01.2012 № 26 «Про встановлення граничних тарифів на послуги з утримання майданчиків для платного користування» становить 5 гривень за 1 годину.

Абзацом третім пункту 4 Правил вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування – економічно обґрунтовані витрати оператора, пов'язані з утриманням таких майданчиків.

Порядок формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів встановлений постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 258 (надалі – Порядок формування тарифів). У пункті 6 Порядку формування тарифів зазначено, що вартість послуг з користування майданчиками для паркування визначається з розміру повної планової собівартості послуг, планового прибутку, розміру податків та зборів (обов'язкових платежів).

На вимогу територіального відділення від 18.04.2016 № 02-26/2-1249 ФОП МЕЗЕНЦЕВ С.М. не надав інформацію щодо розрахунку ФОП МЕЗЕНЦЕВИМ С.М. вартості послуги з паркування на підставі повної планової собівартості послуги, планованого прибутку, розміру податків та зборів (обов'язкових платежів), як це передбачено Порядком формування тарифів.

За його інформацією вартість послуг з паркування на майданчику для паркування, розташованого на *«(інформація з обмеженим доступом)»*, становить 5 гривень за 1 годину.

Втім, за наявною у територіального відділення інформацією зазначена вартість в березні 2016 року становила 10 гривень на годину.

Слід також зазначити, що відповідно до пункту 14 Правил відведені майданчики для платного паркування обов'язково повинні бути обладнані паркувальними автоматами з розрахунку не менш як один автомат на 20 місць для паркування з обох боків уздовж проїзної частини вулиці, дороги або тротуару та/або інформаційними знаками про можливість і порядок надання послуги «мобільне паркування».

Натомість, за інформацією ФОП МЕЗЕНЦЕВА С.М., паркувальні автомати на майданчику для паркування, розташованого на *«(інформація з обмеженим доступом)»*, відсутні.

Втім, абзацом шостим пункту 29 Правил встановлено, що сплата вартості послуг з користування майданчиками для платного паркування не здійснюється у разі незабезпечення оператором належного функціонування засобів сплати вартості зазначених послуг відповідно до вимог Правил щодо обладнання таких майданчиків.

Таким чином, дії ФОП МЕЗЕНЦЕВА С.М. щодо застосування економічно необґрунтованої вартості послуг з паркування транспортних засобів були б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів в

межах пішохідної доступності до магазинів ТЦ «БАРАБАШОВО», обмежених вул. Академіка Павлова і проспектами Ювілейним та Льва Ландау.

Відсутність конкуренції на цьому ринку надає можливість ФОП МЕЗЕНЦЕВУ С.М. вчиняти експлуатуючі дії відносно споживачів послуг з паркування транспортних засобів в зазначених межах.

За таких умов споживачі послуг з паркування транспортних засобів потребують спеціального правового захисту, оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції не функціонує і не може захистити їх належним чином.

Отже, дії ФОП МЕЗЕНЦЕВА С.М., які полягають у застосуванні економічно необґрунтованої вартості послуг з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для паркування, розташованому на *«(інформація з обмеженим доступом)»*, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме дії, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів.

Враховуючи наведене, на підставі статті 12¹, пункту 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 1, 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпункту 13 частини першої пункту 3, абзацу дванадцятого пункту 7 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ-ПІДПРИЄМЦЮ МЕЗЕНЦЕВУ СЕРГІЮ МИКОЛАЙОВИЧУ такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які полягають у застосуванні економічно необґрунтованої вартості послуг з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для паркування, розташованому на *«(інформація з обмеженим доступом)»*, та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме дії, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів, а також усунути причини цього порушення та умови, що їм сприяють.

Про виконання рекомендацій ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ – ПІДПРИЄМЦЮ МЕЗЕНЦЕВУ СЕРГІЮ МИКОЛАЙОВИЧУ повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **в 1-місячний** строк з дня їх отримання.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Н.В. Фастова